

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egynásábos
 péltisor egyszeri hirdetése
 50 f. Közlemények sora 80 f.

**POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI,
 KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP**

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Eperjes, Fő-u.
 59. szám.
 Telefon-szám: 16.

Amire égetően szükségünk van.

A természetben úgy, mint az emberiség életében minden — mert időre szorul — csak lassan fejlődik és alakul, ha szilárdan, jól és biztosan akar fejlődni és állandó sikert aratni.

Nagy ugrásokat, miként a nagy Természet nem ismer: úgy a társadalom és nemzetek élete sem tűr el. A mesterséges, erőltetett termelés, meglegházakban, furfangos fogásokkal, — csak efemer és gyönges sikerekre vezet.

A nagy forrongásokkal és forradalmakkal, vér és vas közt keresztülröszköl, hirtelen átalakulások erős megrázkódtatás nélkül, roppant visszaesések, sokszor végromlás nélkül végbe nem mehetnek. Mert csak oly alkotásoknak van biztos megállásuk, gyümölcsöző virágzásuk, melyek lassan, de az idők folyamán mély gyökeret vertek. Így vagyunk a mai idők úgynevezett új szellemével is.

Az emberiség különben is elérte már azt a magasságot és fix pontot, ahonnan tisztán láthatja boldogulásának útját és akadálytalanul egyengetheti feléje további ösvényeit, hacsak nem meghibbant elmék veszik kezükbe e vezetést, mint a legjelenebb időkben Oroszország példája bizonyítja. Az 1789-iki nagy francia forradalomra sem hivatkozhatik senki, mert a világ egyáltalán nem szorul többé azokra az óriás zökkenésekre, melyeket amaz előidézett, úgy, mint földünknek sincs többé szüksége a nagy geológiai konvulziókra.

Ma már mindjebban kialakul és köztudatba megy át az emberiség az a helyes, mert testvéries törvénye, *hogy az egyes mindenkiért és mindenki egyért dolgozzék.* Ez természeti és társadalmi törvény. *Igazi boldogulás tehát csak ott lehet, hol ez egészségesen és egészében megvalósul.* Azért van nagy szükség rá, hogy a nemzet- és államtest egészébe és minden rétegébe nevelés útján már korán tudatosan és alaposan beplántáljuk e nagy igazság törvényét. E cél elérésére tehát elsősorban a fejlődő lelkekbe, a felsarjadó új nemzedékek gondolat- és kedélyvilágába kell már a zsenye kortól kezdve beoltanunk ezen törvény elengedhetlen kellekeit: az alapos tudásnak vágyát, a lelkiismeretes kötelességtudást, az ernyedetlen munkaszeretetet, a hangyaszorgalmat, a takarékos-ságot, az önzetlenséget szellemét, a nemes egyszerűséget minden fellépésükben s ami ennek kísérője: a keresetlen, de finomultabb modort, a reális célokra való öntudatos törekvést, szóval oly szociális szellemű alap- és irányelveket, melyek a legalacsonyabb foktól a legmagasabb polcon levőkig mindenkiébe egész és teljes embert formálnak, aki mikor magának tud hasznos lenni, feltétlenül a köznek is üdvére válik minden gondolatával és tetteivel. Ez nemcsak eszmény, hanem helyzetünkben feltétlen szükség, mely már a tizenkettedik órában követeli megvalósítását! A mi emberanyagunk bizony dekadens, gyatra, testben és lélekben leromlott. Gondolkodó fők, államférfiak, tudósok, orvosok ijesztő képeket rajzoltak meg rólunk már előbb is. Még komorabba-

kat mutatnak be ma. A fővonás mindenütt és mindenben: a felületesség, könnyelműség, tartalmatlanság, fegyelmezetlenség. Hogyan állhat elő ezekből haladás, üdv és boldogság? Hol itt a teremtő és felvirágoztató elem? Miképp fogamzhatik meg ily üres és fonák lelkekben egy nagyraihivatott, de ezer bajjal küzdő nemzetnek eszményképe? Ahol pedig hiányzanak a lelkesítő eszményképek: ott csak eledelfogyasztó, hitvány nomádokról lehet szó, nem pedig egy öntudatos nemzet nagyraihivatott fiáról, minőkre e nagyidőkben ezerszeresen szükség van.

Akikben van emelkedettebb gondolkodás és tettekre kész erő, azoknak össze kell fogniok e tizenkettedik órában egy új nemzedék, egy új emberanyag kinevelésére, kialakítására: család, társadalom, iskola és állam. Nagy és nehéz feladat! Nevelés dolga és bölcs intézmények feladata. Nagy lelkek a nehézségekkel való megküzdésben lesznek még nagyobbak, mint a pálma izmosodik a maga terhe alatt.

Irtsuk ki magunk körében valahára azt a sok miázmát, amely ellepi társadalmunkat — városban, falun. Irtsuk ki ezek fészkeit: a tudatlanságot, könnyelmű felfogást, léhaságot, üres fészengést, munkától való irtó-zást, a pazarlás szellemét, különösen az idő-pazarlást, holott az idő volna legdrágább kincsünk, ha meg tudnók becsülni. És ebből vész el legtöbb e szegény országban. Álljuk útját a könnyű boldogulásnak! Égessünk el minden számárlétrát, hogy senki nagy vagy igazán hasznos kvalitások nélkül ne boldogulhasson és érezze

TÁRCA.

Egyszer már volt így...

Egyszer már volt így:
 Magányos nappalokra jöttek
 Hosszú, bús éjszakák,
 Nagy virrasztások, figyelések
 És könnyek, könnyek...

Egyszer már volt így:
 Árvák bús veszteglőjén vártam
 Vigasztaló reményt
 És semmi sem jött, csak a bánat...
 (Akkor vettem fel gyászruhámot...)

Egyszer már volt így:
 Senkid, semmid se voltam néked,
 Nem láttad könnyemet,
 Dalolni, élni elfeledtem.
 (Akkor már nem szeretted engem.)

Egyszer már volt így:
 Sötét, vigasztalan volt minden
 S borongó a határ...
 (Ha akkor eltemettek volna,
 Be jó is volna már!)

Radványiné Ruttkay Emma.

A kicsinyekhez...

Drága, ártatlan gyermekesereg,
 Ki még játszani tudsz,
 Ki még labdával, karikával
 Boldogan ide-oda futsz;

Kis gagyogó, kékszemű lány,
 Ha játszasz a babáddal,
 Avagy te kis kócos fiú
 Ólomkatonákkal,...

... Boldogok vagytok! tiétek a
 Világ, önzetlenül, hű'n;
 Tiétek minden, — hisz nem tudjátok,
 Hogy mi: — a bűn...

Hauptmann Ervin.

Kettős harc.

Irta: I. Mossóczy Gizella.

Bizonyos sajnálkozó fölénnyel nézett Keve, a fiatal, de máris hírneves író a melleite álló szép leányra és így szólt:

— Hígyje el, Jolánka, nem érdemes velem foglalkozni, én már amúgy is javíthatatlan vagyok.

— Ne mondja magát rosszabbnak, mint amilyen valóban... Figyeljen inkább reám! Jól tudom, hogy akárhányszor terhére vannak

a folytonos mulatozások, éjjelezések és csak barátjai kedvéért teszi tönkre egészségét. Már egyszer megokosodhatna! Napról-napra sápadtabb a kinézése... hisz most is alig áll a lábán. Nincs senkije, aki figyelmeztesse, hát megteszem én. Mint szomszédnőjének, van talán némi jogom hozzá? vagy nem? — kérde a leány.

A fiatal író arcán visszatükröződött egy bizonyos türelmetlenség, sőt elnyelt bosszúság e szavak — e hosszú prédikáció hallatára. Fáradt volt. Csak most került haza éjjeli mulatozásából, amikor Sárváry Jolánka már hazulról elsielt, hogy hivatalába menjen.

Pontos, szorgalmas leány volt Jolánka, habár nem szükségéből hivataloskodott. Nagynénje, kinél lakott, ellátta őt minden elképzelhető jóval, sőt szép vagyonának örökösül is Jolánkát szemelte ki. Mint afféle régimódi, szorgalmas, öreg asszony azonban nem akarta, hogy a leány csak tétlenül élje világát. A háztartásban kevés szüksége volt reá s a leány hajlamai sem voltak valami túlháziasak. Inkább szeretett olvasni s egyáltalán szellemi munkával foglalkozni, s azért örömmel járt hivatalába.

Most is annyira sietett, hogy be sem várva Keve feleletét, faképnél hagyta a kissé mámoros fiatalembert s továsietett.

a szükségét a nagy és komoly előkészülésnek stb.

Sajnos, ha ma egy művelt nemzet tükrében nézzük magunkat, bizony még elég *balkániasan* festünk!

Ennek meg kell gyökeresen változnia! Testi-lelki épiséggel és erővel kell végül a nemzetet felruháznunk.

Ha komolyan gondolunk az egészséges szocializmus és a helyes demokrácia életrevaló beillesztésére társadalmi és állami szervezetünkbe: akkor előbb el kell érünk azt az egyetemes, irígylésreméltó dicséretet, melyet a legállamalkotóbb nemzet költője mondott büszkén saját nemzete fiatal ivadékaról:

„Multa tulit fecitque puer, sudavit et alsiit“.
(Sokat túrt, fáradt mint gyermek, izzadott s fázott.)

Agoston Károly.

A hadiadókról.*

Irta Frimmel Gyula p.-ü. s.-titkár. (Folyt.)

A törvény hiányosságán törvényhozási úton szándékoznak javítani, s a legújabb törvényjavaslat 9. §-a szerint felhatalmaztatnék a pénzügyminiszter, hogy a már kivetett jövedelemadónak törlése mellett új adó kivetését rendelkezesse el akkor, ha valamely adózó jövedelme csak részben lett megadóztatva, s jövedéki büntető eljárás megindításának helye nincs.

Ezen rendelkezés, nem vizsgálva azt, hogy jogilag mennyiben helyes vagy helytelen egy jogerős határozat, vagy pláne közigazgatási bírósági ítélet hatályon kívül helyezése, módot nyújtana a kivetés befejezése s a következő naptári év kezdete közt lebonyolított hasznahajtó foglalkozások adó alá vonására.

Érthetetlen azonban a göröcsös ragaszkodás az adóalap megállapításánál az adóévet megelőző s az adóév jövedelmének kombinációjához akkor, amikor már kiderült, hogy ez a rendszer be nem válik, hogy igazságtalan a polgárokkal szemben, hátrányos a kincstárra nézve, hogy agyonkomplikálja az adó kivetést, hogy ezen rendelkezéseket a köztudatba éppen komplikált voltuknál fogva átültetni sohasem lesz lehetséges, s így emiatt a törvény szabatosan végrehajthatóvá sem válhatik.

Az adózó közönség részére érthetőbbé,

* Felolvasta szerző a febr. 26-ikán rendezett vitaestén.

Útközben azonban gondolatai minduntalan visszazálltak a fiatal írőhoz, a szép férfihez, kiről már azt kezdte suttozni a világ, hogy züllésnek indul.

Jolánka maga sem tudta miért, de féltette szomszédját és sajnálta volna, ha csakugyan elmerült volna a féktelen mulatozások hullámaiban.

Sokszor találkoztak a fiatalok, kivált reggel, mikor Jolánka már dolgozni ment, Keve rendszerint akkor vetődött haza fáradtan, kimerülten. Napközben, az utcán beszéltek egymással s vitatkoztak az író munkái fölött, melyek a leánynak nem valami nagyon tetszettek, mert szerinte, túlnagy realizmussal voltak megírva.

A női lélek érzékenységgel, a szentimentalizmus felé hajló természetével, a szép iránt való nagy rajongásával Jolánka elítélte azt a túlnyomórészt markánsul megrajzolt, meztelen valóságában ecsetelt realizmust, mely a fiatal író munkáiban megnyilvánult.

Szokott, őszinte modorával meg is mondta nézetét az írónak.

Keve, művei dolgában nagyon érzékeny volt, sőt éppen az írásaiban rejlő hű ecsetelésre, semmit el nem takaró eredetiségére volt büszke, tehát éppen arra, ami Jolánkának leg-

egyszerűbbé, világosabbá kellene tenni az egész rendszert azért, hogy vissza kellene térni az 1909: X. t.-c. 11. §-ában foglalt azon rendelkezésre, mely szerint az adóalapot az adó kivetést megelőző naptári év jövedelme képezi, s ezen rendelkezést minden komplikáció nélkül következetesen keresztülvinni, a kivetést a december 31-iki állapot szerint eszközölni. Elérnének ezzel a jó adótörvény első kellékét, az egyszerűséget, érthetőséget, s emellett a kincstár sem szenvedne károsodást, mert amit ily réven egyik évben elveszít, arra a következő évben még mindig ráteheti a kezét, az adózó közönség pedig biztos tudatában lehetne annak, hogy mely jövedelmek azok, melyek adó alá vonatok, s nem lenne kitéve annak, hogy a még nem ismert, folyó évi jövedelmek fikciók, feltételek alapján állapítottassanak meg.

A jövedelemadónak a kivetése az adózók vallomásai alapján történik, s éppen ezért a jövedelemadónál ki van mondva a vallomási kötelesség, s az az adóköteles, ki vallomást a kitűzött határidőre nem ad, bírság alá, úgynevezett adópótlék alá esik. Vallomást pedig az tartozik adni, ki az adó kivetést megelőző évben 10,000 kor.-t meghaladó jövedelemmel rendelkezett. Tehát a vallomási és adófizetési kötelezettség nem esik egybe. Mert amint előbb kifejtettem, ha a jövedelemforrások általában beállott változás mellett a folyó év jövedelme már 10,000 kor.-ra nem tehető, hiába volt az elmúlt évben 10,000 kor.-nál magasabb jövedelme az adóalany, az adókötelezettség nem áll be, vallomására azonban kötelezve van. Viszont az, aki az elmúlt év folyamán 10,000 kor. összjövedelemmel nem rendelkezett, de akinél folyó évben a változott jövedelemforrás-állag mellett 10,000 koronán felüli jövedelem vélelmezhető, adóköteles, azonban vallomást adni nem tartozik.

A vallomásban köteles az adózó összes, akár adóköteles, akár adómentes jövedelmeit, jövedelmi forrásokat szerinti feltüntetni. A jövedelmet általában mindenki számszerűen köteles bevallani, de az oly jövedelmi források jövedelme, melyek csak becslés útján állapíthatók meg, úgyis bevallhatók, hogy adózó csak azokat az adatokat közli, melyek a jövedelem megbecsléséhez szükségesek. Az adóköteles tiszta jövedelem úgy vallandó be, hogy mindenekelőtt minden egyes jövedelmi forrás nyers bevételéből levonjuk a régi-költségeket, melyek

kevésbé tetszett. Titokban pedig erősen bosszankodott a leány őszinte ítéletén.

Most még életmódjával is törődik! Hallatlan! Mi köze annak a leánynak az én dolgaimhoz? — dörmögte most hangosan, amint lakásába érve lepihent a dívánra.

Különös! Dacára haragjának, mégis folyton a leány alakja jelent meg előtte, gondolatai vele foglalkoztak, szavai fülében csengtek. Csak ne prédikálna! Ne volna olyan őszinte, szókimondó. No, de majd délben megadom a feleletemet.

E haragvó gondolatnál elszunnyadt.

A nap már magasan járt az égen, mikor újból felébredt. Becsengette inasát, gyorsan megfürdött, megreggelizett s aztán gondosan öltözködni kezdett. Azért is imponálni fogok a frissességemmel, látta, hogy nem árt az a kis lumpolás — gondolta Keve.

Ideje volt, mert az ablakhoz lépve megpillantá Jolánka elegáns, karcsú alakját, amint az már hazafelé sietett.

Gyorsan fogta a kalapját, kisietett az utcára és mintegy véletlenül a leány útjába akadt.

— Hát már kialudta magát? — szólította mem Jolánka Kevét, amint a fiatalember közelébe ért. Félig nevetve, félig gúnyosan nézett reá. Mosolygás közben megjelentek

alatt a nyers bevétel megszerzésére, kitermelésére, biztosítására és fenntartására fordított összes kiadások értendők, ide számítva a leltári vagyont karbantartására, pótlására és kezelésére fordított kiadásokat is. Így megkapjuk az egyes jövedelemforrások tiszta hozadékát.

Ha most a tiszta hozadékból levonjuk az egyes jövedelmi forrásoknál netalán mutatkozó veszteségeket s a levonható terheket, akkor előáll a tiszta jövedelem.

A levonható terheket a törvény taxative felsorolja. Eszerint levonható tételt képeznek az adóssági kamatok s egyéb magánjogi címen alapuló terhek, mint az úrbéri s más hasontermészetű váltságok, vízszabályozási járulékok, kegyúri terhek stb.

Életbiztosítási díjak egyedül adózóknál 200 kor., közös háztartás adózása esetén 400 kor. maximális összeg erejéig.

Magánszolgálatban levőknél a kivetés évére eső nyugdíjalapjárulék az esetben, ha a szolgálati járandóság, 20,000 kor.-t meghaladván, adóköteles.

Az adó kivetést megelőző évben tényleg fizetett adó, a jövedelemadó, fegyveradó, vadászati adó és a hadmentességi díj kivételével, továbbá a hadsegélyezési célokra igazoltan adott önkéntes adományok.

A legújabb törvényjavaslat 2. §-a azonban úgy az adók, mint a hadsegélyezési célú adományok levonását megszünteti. Ezen kiadások tehát a jövőben levonhatók nem lesznek.

A törvényjavaslat ezen intézkedése már eddig is sok vitára adott alkalmat. Azt állítják, hogy az adóelmélet igazságába ütközik az, hogy valaki a saját hozadéki adója után is fizessen jövedelemadót.

Maga a pénzügyminiszter is beismerte a múlt év október 24-ikén tartott képviselőházi beszédében, hogy theoretice az nem igazolható.

Annál inkább indokolt azonban gyakorlati szempontból, amidőn a törvény szerint levonható adóösszegek megállapítása sokszor majdnem leküzdhetetlen nehézségekbe ütközik. De másfelől a 10,000 koronás adóköteles értékhatár mellett az adólevonásban rejlő elméleti igazság a gyakorlatban sok visszás helyzetet is teremthet. Pl. ha valakinek 10,050 kor. jövedelme van, ha a múlt évben 50 kor. adót fizetett, vagy ily összeget áldozott hadsegélyezési célra, 290 kor. jövedelemadó alól mentesül.

Mint már volt szerencsém említeni, a jöve-

arcán azok az apró gödröcskék, melyek oly bájossá tették üde, szép vonásait.

Keve elfelejtette szándékát, összeszerkesztett mondanivalóját mind, csak azokat az apró gödröcskéket bámulta, melyek hol elsimultak, hol újból megjelentek a fiatal arcon.

— Úgy látszik, még nem ébredt fel most sem — szól Jolánka, Kevének bámuló szótlanlanságát tapasztalva. Látta, látta, mégis csak resteli, hogy nappal alszik és nem éjjel, mint más tisztességes emberek.

Kevében most már felfortyant a mérge.

— Tudja, Jolánka, a tisztességes emberek nagyon unalmasak, főleg a nyárspolgárius lányok — szól mérgesen.

— Ej, ej, Keve, úgy látszik, a mánor még nem szállt el a fejéből, azért megbocsátom durva hangját.

Elsietett.

Keve most úgy látszik, már felébredt. Egy darabig az utcán állva nézett az elsiető leány után. Aztán mormogá: — Igaza van, eltalálta; ma olyan a fejem, mint egy nagy cseber. Ideje volna változtatni életmódomon, mert előbb-utóbb lever a lábamról ez a folytonos mánor.

(Folyt. köv.)

□□□

január hónap óta nem szállítják, alkalmasint azért, mert azt a maximális áron felül sokkal kedvezőbbben tudják értékesíteni. Több ízben pedig megtörtént az is, hogy az elindított petroleumszállítványokat útközben az osztrák hatóságok lefoglalták.

Az elmúlt időszakban 12 községben 15 tüzés fordult elő és pedig Eperjesen 4 ízben.

A Sultánforrásból 150,000, a Salvátorból 2 millió, a szulini ásványvízből 6730 és a czigelkai forrásból 24,550 palack került forgalomba.

Báró Cumin Eperjesen. Báró Cumin Artur 67-es főhadnagy, a Mária Terézia- és a vaskorona-rend lovagja, a žarkovi győző, bevonult csapattestéhez Eperjesre.

Kitüntetések. A király megparancsolta, hogy az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismerésül *Pavlicsek* Antal 67-es századosnak, *Oberländer* László 15. t. t.-ezredbeli főhadnagynak és *Groszmann* Imre tüzérhadnagynak a legfelső dicséret elismerés újlag tudtul adassék a kardok egyidejű adományozása mellett.

Haza az orosz fogságból. *Midlik* Frigyes 67-es önkéntes káplár és *Komáromi* Ottó tüzérhadnagy az orosz fogságból megszökvé, hazaérkeztek.

Az eperjesi Mária-Kongregáció sajtóosztálya ápr. 28-ikán, vasárnap este a városi Vigadó nagytermében sajtóestélyt rendez a következő műsorral:

Szt. Cecília. Élkép olasz eredeti után.

A keresztyén sajtóról beszél dr. *Bangha* Béla. *Ária az „Éliás”* c. oratóriumból (Mendelssohn); „*Loreley*”, dal (Wagner); „*Fájdalmak*” (Wagner). Énekli *Antos* Ilonka.

Zongoraszám. *Pataky* Anna.

Lotaringia. Rokoko-jelenet (Emőd Tamás).

Babarománc, dalmű (Farkas-Dienzl).

Meghívóul a falragaszok szolgálnak. Jegyek 8, 6, 5, 4, 3, 2 koronájával a szt. Miklós-nyomda üzletében előre válthatók.

Az Eperjesi Bankegylet legutóbbi közgyűlésén elhatározott tőkeemelésé f. hó 6-ikán teljes sikerrel lett lebonyolítva s a végleges *részvények* az elismervények beszolgáltatása ellenében *május 1-jétől* az intézet pénztáránál felvehetők.

Hymen. *Gerő* Dezső (Elsasz és Schlenger cég tulajdonosa) eljegyezte *Lichtner* Rózsikát. (Minden külön értesítés helyett.)

Kósch-alapítvány. Eperjes sz. kir. város rkapitányi hivatala pályázatot hirdet a néh. Kósch Frigyes-féle 2000-koronás alapítványra, amelynek 4 1/2%-os kamatát három egyenlő részre osztják és *május 3-ikán d. u. 3 órákor* fog a jutalomért pályázó eperjesi cselédek közül a rkapitány által legjobbnak megállapított *három cselédnek* ünnepélyesen kiadatni. Pályázók kérényeket legkésőbb *ápr. 30-ikáig*, személyesen nyújtják be a városi rendőrkapitányi hivatalban.

Turista-Miatyánk. A Magyar Turista Szövetség tanácsa nyílt pályázatot hirdet a turista-szabályoknak *tízparancsolat* alakjában való tömör, szabatos összeállítására. *Bárki pályázhat. Díj 100 kor.* Jelíges pályaművek a szövetségi főtitkár címére (Budapest, II., Albrecht-út 8. sz.) küldendők 1918. ápr. 25-ikéig. A szerző neve s címe a jelíges borítékba zárva mellékelendő.

Könyv-, zenemű- és divatlapudon-ságok megtekinthetők a STEHR-féle könyvkereskedés kirakataiban.

Gummianyagot a hadseregnek! Eperjes város rendőrkapitánya a Gummi-bizottság megkeresésére felhívja az ipari és kereskedelmi vállalatokat, kórházakat és intézeteket, üzemeket s mindenkit, akinek gummialkatrész áll rendelkezésére, hogy háztartásokban, üzemekben és üzletekben összegyűlő mindenféle s legkisebb mennyiségű gummianyagot és hulladékot gyűjtsenek össze és szolgáltsák be a hadsereg szükségleteinek fedezésére. A gummianyagok beváltásával Gartner Ignác cég (Szebeni-rit) van megbízva.

A felsőmagyarországi festők műveiből Kassán febr. 17.—márc. 10-ikéig rendezett jótékony célú képképző kiállítás 3920 kor. tiszta jövedelemmel zárult, melyből 1000 kor. Kassa sz. kir. város, 1000 kor. Abaújvármegye, 640 kor. Sárosvármegye, 640 kor. Szepesvármegye és 640 kor.-t Zemplénvármegye hadiárvai és rokkantjai javára az illetékes hatóságokhoz utaltak át.

A M. Kárpátgyesület legújabb osztálya március 25-ikén Zsolnán alakult meg. Az új osztály (a M. K. E. felsőtrencsénvármegyei osztály) működési területe Trecsénvármegyre és főleg a Vág völgyére fog kiterjedni. S minthogy ez a terület sok mindenféle nevezetességekben, főleg természeti szépségekben bővelkedik, erre az osztályra idegenforgalmi és turisztikai szempontból nagy és fontos hivatás vár. Az Osztály 166 taggal alakult meg s a tagsági díjat 10 koronában állapította meg; eszerint az egyesület eddigi tagsági díját önként 6 kor.-val emelte, hogy ily módon minden rendes tagja számára a Kárpátgyesület hivatalos közlönyét, a **TURISTASÁG ÉS ALPINIZMUS** biztosítsa. Minthogy az új osztály iránt annak működési területén a társadalom színe-java nagy érdeklődést tanúsít, bizonyosra vehető, hogy a tagok száma rövidesen jóval emelkedni fog. Ügyvivő-elnök lett dr. Galvanek Ede.

Népfőlkélok be mutató-szemléjét tartják meg április 21-ikén, vasárnap a „Zöldfa”-épületben. Szemlére kerülnek az 1894—1899. években született hadkötelesek. A szemle az eperjesi illetőségűek részére reggeli 8 órákor, az idegen illetőségűek részére d. e. 10 órákor kezdődik.

A Magyarországi Munkások Rokkantság és Nyugdíjegylete. Az 1893-ban alakult egylet a segélyezés megkezdésétől fogva (1903. óta) közel 12 milliót fizetett ki 5792 rokkant, 1728 árva és számos özvegy segélyezésére. Az egylet segélyezi a hadirokkant igényjogosult tagjait s hadiárvaikat is, mellyel humánus érzését méltóképp igazolja. Fizető tagjainak száma 200,000, összsvágyona meghaladja a 24 milliót, melyből több mint 17 millió hadikölesönökbe van fektetve. A hatalmas munkásjóléti intézménynek 550 fiókpenztára és sok száz tag-csoportja s befizetőhelye van az ország minden részében. Az egylet 10 évi tagság után bekövetkezett rokkantság esetén az addig befizetett 30, 34, 40-filletes heti tagdíjak ellenében heti 8-40, 9-80, 11-90 kor. segélyben részesíti tagjait. A 10-éves tag, vagy segélyezett rokkant elhalálása esetén a 14 éven aluli törvényes árva segélyben részesülnek 14-éves koruk betöltéséig. Ha a tag árvaakat nem hagy hátra, özvegye 30—50%-os végkielégítést kap. Az egylet negyedszázados fennállását aug. 18-ikán díszközgyűlés keretében fogja megünnepelni.

Köztisztviselők mozgalma. Vettük a szegedi köztisztviselő, altisztek és szolgák 1918. márc. 25-ikén tartott nagygyűlésének a m. kir. kormányhoz intézett kérvényét rendkívül súlyos anyagi helyzetük gyors és gyökeres orvoslása tárgyában. Kérik benne a ruhasegély kiosztását, a beszerzési előleg magasabb összegű megállapítását, a köztisztviselő-csoportok életképessé tételét, a gyökeres fizetésrendezést s addig is a háborús segély mérvének tetemes felemelését, a szolgálati pragmatikát s a csekély fizetések és lakáspénzek korszerű felemelését. Kérik továbbá az útiköltségek- és napidíjaknak a megdrágult életviszonyokkal kellő arányban való meghatározását, a háborús évek kétszeres számítását, végül a nyugdíjasok rendkívül csekély nyugdíjának és háborús segélyének jelentékeny felemelését s a korábban nyugdíjazottaknak a lakbérnyugdíj rendszeresítését. Felhívást is intéznek a vidéki tisztviselői alakulatokhoz, mellyel csatlakozásra szólítják fel a kartársakat a főnöktől a hivatal-szolgáig. „*Nyolc napon belül* tartások nyilvános értekezletet — mondja a felhívás — s határozatilag mondjátok ki mostani mozgalmunkhoz való csatlakozástokat.” A köztisztviselők eme mozgalmát mi is indokoltan, jogosnak tartjuk s akciójukhoz sikeres eredményt kívánunk.

Figyelmeztetés. Eperjes város rendőrkapitánya a belügyminisztérium 29,804. számú rendelete alapján figyelmezteti a gyógyszerészeket, gyógyszerárú-kereskedőket s vegyészeti cikkek készítőit, hogy mivel jelenleg kifogástalan minőségű önhüvelyek nem szerezhetők be, az ólmot tartalmazó hüvelyekbe töltött szerek pedig a hüvelyekből ólmot vehetnek föl s huzamosabb használat mellett ólommérgezést okozhatnak, a fogtisztítópépeket 1%-nál több ólmot tartalmazó fémlüvelyekben forgalomba hozni tilos. A fogtisztítószereknek lehetőleg szilárd alakban való előállítására és üveg- vagy porcellántartályokban való forgalombahozatala ajánlható. Aki a rendeletben foglalt tilalmat megszegi, kihágást követ el és büntetendő.

Mozgósínházak műsora.

OLYMPIA:

Csütörtökön: *A számárbőr*, Honoré Balzac világhírű regénye, Alwin Neuss felléptével. Vasárnap: *Tavaszi dér*. Regényes tört. 4 felv. *Az idegen nő*. Filmfantázia 4 felv., Hella Moja felléptével.

URANIA:

Kedden: *Ahasvér*, tragédia 3 felv. Páratlanul érdekes, hatalmas filmszenzáció.

Szerdán: *Dorian Dare*, detektívdráma 5 felv. *Dolgozz, Móric!* Vígjáték. *Új hírek a harctérről*. Aktuális.

Szombaton: *A farkaskutya*. Epizód a nagy háborúból. *Az idegen leány*. Dráma.

Vasárnap: *Világégés*. A háború története írásban és képből 3 felv.

Az előadások kezdődnek hétköznapon 5, 7 és 9 órákor. Ünnepen és vasárnapon 3, 5, 7 és 9 órákor.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében.

Kedden Sarah Bernhardt fellépte.

„Száz év múlva” Harry Piel rendezésében szenzáció!

MULATTATÓ.

No ugy-e, hogy fura?

Netto harminc esztendővel ezelőtt faragtam kuplékat ezzel a refrénnel Csák Máté ősi városában; a dalárda zseniális karmestere dallamot komponált hozzá, egy másik — szép hangú — barátom pedig előadta az „Arany bárány”-szálló nagytermében tartott banketten. Különös véletlenkép egy név dominált a mult héten itt Eperjesen, mely a régi bohókás rigmusokat eszembe juttatta. Ezt a nevet hozom a végére „clou”-nak.

Im itt a kuplé néhány versszaka.

*A bécsi büszkén vallja, mily
Dicső dolog a „Schan”-ja,
Erről dalol költője mind,
Mi meg zengjük utána.
De Bécshez nekünk nincs közünk,
Mert hát Trecsénben élünk,
Mi csak a honi életéről
S szokásokról regéljünk.
Hát mondjuk el — hipp, hipp, hurrá —
Hogy mi itt a „fura”?*

Bécs akkoriban nagy befolyást gyakorolt főképp a nyugatibb fekvésű megyék divatjára, ízlésére. A Strausz-féle Walzerek andalító zenéjére keringett a tánckedvelő fiatalság, a Gigerliket adták a szinpadon s szerteszejél danolták a bécsi kuplékat, köztük a „Wiener Schan”-t. Ezt a Bécs-majmolást ostromozom a bevezető versszakban.

*E kis városban szorulunk
Szózott hering módjára,
S tán még királyi táblát is
Kapunk majd nemsokára.
Pár hivatalt hoz minden év
Új ház meg kevés épül,
Ha tart még e népvándorlás
Ki kell költöznünk végül
Kubrara — Hanzlikfalura,
No ugy-e, hogy fura?*

Nos, újonnan kreált hivatalok Eperjesre is özönlöttek, új kaszárnyákat is építettek, kérdés, nem kell-e az újonnan kinevezett törvényszéki bírónak Tótsóvárra költöznie, mert Eperjesen

nem tud lakást kapni? De az igazság kedvéért megjegyezzük, hogy a háború előtt elég nagy volt az építés-kezdés, egész utcák, szinte városrészek keletkeztek újonnan. A háború az oka, hogy most ebben is stagnálás állott be.

*A belvárosban szanaszét
Mindenütt van már járda,
Mi meg ott künn a Humnában
Lubickolunk a sárba'.
De ha pótlékról szó vagyon,
Pedig az nem kismiska,
Belvárosival egyaránt
Viseli a humnista.
S fizet derűre, borúra,
No ugy-e, hogy fura?*

Humnának nevezik Trencsén külvárosát. Mintha csak Eperjesen is előnyben részesítenék a Főutcat a többiek rovására, aszfaltjárót, csatornát jóval előbb kap a többinél.

*Sok úri dáma kényesen
Jár-ke a trotóron,
Estélyeket ad télidőn
S fürdőre rándul nyáron.
Nincs drága divat, pipere,
Ha kívánja a bontón,
Redős homlokkal azalatt
Évődik halmaz kontón
S váltót bocsát ki az ura,
No ugy-e, hogy fura?*

Ilyen nem létezik Eperjesen.

*Beh szigorú erkölcsbíró
Ez a Lidi kisasszony,
Jaj annak, ki tilosba jár,
Hogy rózsát ott szakasszon
És jaj, ha ki kétértelműn
Előtte szólni merne;
De im egyszerre — nem tudom
Mi lette — novemberbe'
Ment el nyaralni falura.
No ugy-e, hogy fura?*

Ilyen pláne nem.

*Híres művészek körüton
Trencsénbe is vetődtek,
Húsz ember nem sok, ennyi se'
Hallgatta végig őket,
Sólymosindul Bárány-terem*

*Az ürességtől kongott,
Minap meg künn a vasúton
Ezernyi nép tolongott,
Mert jött a dicső Figura!
No ugy-e, hogy fura?*

Figura tisztiszolga előbb kapitányát lopta meg, aztán megszökött s Trencsén környékén számos betörést követett el néhány társával. Hát ennél a pontnál nem lehet mondani: tout comme chez nous. Kevés vidéki városnak van oly műértő és műpártoló közönsége, mint Eperjesnek. Hűségesen látogatja a Széchenyi-köri estélyeket, betöltve a nagy termet. Néha aztán — mint multkor a jubileumi kabarén — olyan előadást is végigélvez, ami nem oda való. Megrovási kalandokat. (Itt a felelős szerkesztő — nem tudom, talán a papirhiány miatt — 6 sort agyoncenzurázott.) — Eljutottunk így a kilátásba helyezett „clou“-hoz.

*Miként egy fényes meteor
Feltűnt a város egén,
Megtűvölve a haute voleét
Nemrég egy sikkes egyén.
Az inge kifogástalan,
Névjegyén díszlik a „von“
Eped érte sok úrihölgy,
Amíg csak egy szép napon
Dutyiba zárta Bagyura!
No ugy-e, hogy fura?*

Bagyura Trencsén városának közismert rendőrtizedese volt. Ugyanez a név közszájon forgott itt a mult héten. Csupán a helyesírása más. Nomen est omen. Badjura Lajos ezredes meg akarja akadályozni a 67-es katonák a hadifoglyok fogadását. Ellenkezes esetben talán még erőszakhoz is nyúlna? Nem mindennapi látvány volna, ha a vitéz ezredes úr épp 67-es legényeivel an Ort und Stelle verné szét a 67-es katonák ünnepélyes fogadtatását.

M . . . sz.

Felelős szerkesztő:
dr. Rosenberg Teofil

Kiadótulajdonos:
dr. Koós István.

Két intelligensebb keresztény népfelkelő tüzér ismeretséget kötne hozománnyal rendelkező két úrleánnyal. Teljes című levelek „Hozomány“ megjelöléssel K. D., Eperjes, Reserve-Spital 2. Abteilung jelígre kéretnek.

Kertes házban 1-2 világos, száraz és tiszta szobából álló butorozott lakást keres házaspár. Címek „Főhadnagy“ jelígre a kiadóhivatalba kéretnek. :::

Hivataliszolga
.....
felvétetik
az Eperjesi Takarékpénztárnál.

Samlung Göschen
és
Universal Bibliothek,
továbbá a legújabb **irodalmi újdonságok** nagy készletben találhatók
RÉVAI SAMU könyvkereskedésében
(Telefon 206.).

HIRDESSÜNK
AZ EPERJESI LAPOKBAN!

MEGHÍVÓ.
A Főnixshutai Rézgálicgyár Részvénytársaság
részvényesei ezennel tisztelettel meghívtnak az Eperjesen 1918. április 30-ikán délután 3 órakor az Eperjesi Bankegylet üléstermében tartandó **I. évi rendes közgyűlésre.**

Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság üzleti jelentése az elmúlt évről. 2. Az évi zárszámadásoknak az igazgatóság által való be-terjesztése és indítványa a tiszta nyereség hovaforrása tárgyában. 3. A felügyelő-bizottság jelentése. 4. Ezen jelentések, indítványok és a mérleg megállapítása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal. 5. Négy felügyelő-bizottsági tag választása és tiszteletdíjának megállapítása egy évre. 6. Az igazgatóság indítványa a részvénytőkének 600,000 koronáról 1,200,000 koronára való felemelése tárgyában és ezzel kapcsolatosan az alapszabályok 6. §-ának módosítása iránt.

Eperjes, 1918. április 13-ikán.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek felkéretnek, hogy részvényeiket az alapszabályok 14. §-a értelmében 1918. április 19-ikéig bezárólag az Eperjesi Bankegyletnél, Eperjesen, a le nem járt szelvényekkel elismervény ellenében tétéményezzék le.

Kivonat az alapszabályokból: 14. §. Azon szavazatra jogosított részvényesek, kik a közgyűlésen személyesen vagy képviselőik által résztvenni akarnak, a közgyűlésre kitűzött határnap előtti 8 nappal, a 9 §. 4. bekezdésében megjelölt esetekben pedig a második közgyűlésre kitűzött határnap előtti 3 nappal részvényeiket, a le nem járt szelvényekkel együtt, az igazgatóság által e célra a közgyűlés összehívására vonatkozó hirdetményben meghatározott helyen letenni tartoznak.

Vagyon	Mérleg-számla	Téher	Veszteség	Eredmény-számla	Nyereség
Gyári épületek .. .	165,432 67	Részvénytőke .. .	600,000 —	Alapszabályszerű és	Üzemi nyereség az összes üzemi költ- ségek levonása után 286,902 85
Gépek és gyári be- rendezés .. .	613,918 04	Értékcsökkenési tar- talék .. .	100,350 50	rendkívüli érték- csökkenési leírás ..	
Irodai berendezések	3,230 —	Hitelezők .. .	787,996 48	Adótarthatékolás .. .	60,000 —
Árúk és anyagok ..	115,330 —	Nyereség .. .	126,552 35	Nyereség .. .	126,552 35
Adósok .. .	689,302 11				
Biztosíték és óvadék	18,300 —				
Pénztár .. .	9,386 51				
	1,614,899 33		1,614,899 33		286,902 85

Eperjes, 1917. december 31.

Az igazgatóság:

BUJANOVICS GYULA s. k. BAÁN BERTALAN s. k. DICENTY DEZSŐ s. k. FÖLDES ZOLTÁN s. k.
LÓNAY FERENC s. k. BÁRÓ WIELAND ARTHUR s. k.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk.

A felügyelő-bizottság:

KÓSZEGHY JÓZSEF s. k. SZÁNTÓ ZSIGMOND s. k. TICHY VILMOS s. k.

P. IV. 968/3 - 1917. sz.

Hirdetmény.

Sárosvármegye közönsége részére - Girált-Kurima-Bártfa törvényhatósági közút céljaira - a bártfai 961., 962., 2454., 2306., 2245., 651., 2557., 3260. és 1. sz. tjkvben foglalt 3239/a., 3239/b., 3240., 3241., 3242., 3243., 3245., 3246., 3247. hr. számú ingatlanokból kisajátítandó területekre nézve a kártalanítási eljárás elrendelvényén, az eperjesi kir. törvényszék annak megkeresésére tárgyalási határnapul 1918. május 21-ikének d. e. 9 óráját Bártfa sz. kir. város házához, illetve a helyszínére kitézte az Amerikában ismeretlen helyen tartózkodó Petrus Jánosné sz. Kocsiscsák Mária, Kovaly János, Dzsupsir József részére gondnokul Vieszt Gyula bártfavidéki körjegyzőt megkereste.

Felhívtnak az összes érdekelt, hogy a kitűzött tárgyaláson annál is inkább jelenjenek meg, mert a tárgyalásról való elmaradásuk miatt igazolásnak helye nincs, és elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja.

A kir. törvényszéknek Eperjesen, 1918. évi március hó 14-ikén tartott tanácsüléséből.

Suhayda Vilmos s. k.,
kir. törvényszéki bíró.

□ Jókarban levő □

BILLARD

felszereléssel □ eladó.

— Cím a kiadóhivatalban. —

Eperjesen a Kassai-úton levő
ház-kerttel

és közelében fekvő számos építési telek eladó.

Bővebbet dr. Kelemen Béla ügyvéd irodájában.

Kályhák és sparhertek

átrakását, javítását, tisztítását s újonnan felállítását helyben és vidéken, jutányos áron eszközli

DROBNYÁK NÁNDOR kályhás-mester
EPERJES, Stefánia-utca II. szám.Keresek megvételre
25 - 28 - 31 - es, fényes**félkemény vashuzalt,**

valamint

I. vagy II. vonásos szalagvasat

nagyobb mennyiségben is.

PROHÁSZKA JÁNOSvasbutorgyár,
Budapest, VI., Országbíró-u. 54.**Középiskolai és polgári iskola magánvizsgákra**

osztályösszevonással, érettségire a leggyorsabban, felelősség mellett készít elő

Zsoldos Tanintézet

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Telefon 32-40.

□ Ismertetőt küld az igazgatóság. □

Április 2-ikán 3 órakor a roskovány - héthársi vonalon **elveszett** egy tiszt Gyulay-bőrtáska, egy selyem kimono és toiletté-cikkek tartalommal; ugyancsak egy másik *papírcsomag* is. Kéretik a becsületes megtaláló értesítést e címre: **Frohmann Béla** állatorvos, **Kisszeben** küldeni.

Keresek vételre egy használt, jókarban levő, lehetőleg rövid **zongorát, esetleg pianinót.**

Ajánlatokat mielőbb kér **Friedmann Gizi** Eperjes, Főutca 41. szám alá.**Elárúsítónő,**□□ aki könyv- és papír-
szakmában jártas, □□
felvétetik.

Jelentkezni lehet mindennap d. e. 10-től 11-ig Fő-utca 99. sz. alatt.

Konyhavezetésre

intelligens, jól és gazdaságosan főzni tudó, megbízható és erélyes asszony felvétetik havi 120 kor. és teljes koszt kezdő-javadalmazás mellett.

Jelentkezés hétfőn és kedden délután 3-4-ig a tartalékkórház ételmezési kezelőségénél.

Két szobából és mellékhelyiségek-
ből álló **lakást**

(esetleg kerttel) keres idősebb házaspár. Cím a kiadóhivatalban.

BUZIÁSFÜRDŐMagyarország legszén-
savas, sós, vasas, radioactív forrásai.

Moorfürdők. Hidegvízgyógyomód.

Elsőrangú

szívgyógyfürdő.

(Magyar Nauheim.)

Női bajknál, hólyag-, vesebajok,
köszvény, csúsz, ideg-
bántalmaknál.

Fürdőidény: május-október.

Kifogástalan ellátásról gondoskodva van.

Hivatalos
fürdőorvos: **dr. MAHLER GYULA.**

Buziáson fürdőorvosi gyakorlatot folytatnak:

dr. BAISINI J., dr. PORUTIU R., dr. SCHOPF J.,

dr. SUGÁR R., dr. GLASS R. urak.

Részletes prospektussal szolgál:

Muschong Buziás gyógyfürdőjének
igazgatósága.

□□ Irodai kezelőnök, □□
szakácsnök (a rituális konyha
... számára is),
szabónők és küldöncnök
azonnal felvétetnek. Ajánlatok, hol a feltételek is megtudhatók, a *Hilfsdienst-Kompagnie II., Eperjes* (vágóhid melletti barakk) címezendők. Személyes jelentkezés naponként 8-tól 11 óráig. ...

Épület tervezéseket, előmérlet
□□ és költségvetések
szerkesztését, régi épületek átala-
kítási tervezését és helyszínrajzi
felvételek készí- **RUBY FERENC**
tését elvállalja építész, Tótsóvár.

Nemzeti pénzszekrényt

keresünk megvételre.

National Registrier-Kassen G. m. b. H.
Wien, VII., Siebensterngasse 31.**Fésülés, fejmosás**
villanyos □□ manicure
szárítással □□Eperjes, Fő-u. 17. sz. alatt
□□ hátul az udvarban. □□

Teljes

baromfiudvarok berendezése

minden nagyságban,

keltető-gépek

kiszáradnak és nagybirtokosok részére,

esontörő-gépekmindennemű takarmány őrléséhez,
kézi- és erőhajtásra, legolcsóbban
beszerezhető a**Nickerl és Társa r.-t.-nál**

kizárólagos vállalat szakszerű baromfi- és

apróállattenyésztő-telepek berendezésére

Budapest, V., Vilmos császár-út 52.

Kérje azonnal a 46. sz. árjegyzéket!

Viszketegség, sömör, rüh.Leggyorsabban elmulasztja a **dr. Fleisch-féle**
eredeti, törvényesen védett**„SKABOFORM-BARNA ZSÍR“.**Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pe-
csétes, dr. Fleisch-félét kérjünk. Próbátégely

2-30 K, nagy tégely 4 K, családi tégely 11 K.

Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy
direkt a készítőnél rendelhető: **dr. Fleisch E.**

„Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!